

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: *Práce s životními příběhy bezdomovců*

Autor práce: Bc. Eliška Kašparová

Obor studia: *Etika v sociální práci*

Posudek vypracoval: *Mgr. František Štěch, Th.D.*

Datum: 21. 4. 2015

Diplomová práce paní bakalářky Elišky Kašparové nazvaná „PRÁCE S ŽIVOTNÍMI PŘÍBĚHY BEZDOMOVců“, předložená v rámci studia oboru Etika v sociální práci na Katedře etiky, psychologie a charitativní práce je, kromě úvodu a závěru, rozčleněna přehledně do 8 kapitol, přičemž tyto na sebe logicky navazují. V první kapitole vymezuje a definuje problematiku, jíž se zabývá ve zbytku své práce. Trochu rušivě působí, když autorka v textu zmiňuje jména odborníků, k jejichž pracím se odvolává, nebo které cituje. Vždy totiž uvádí jen příjmení a to může působit někdy matoucím dojmem. Osobně bych uvítal připojení i křestního jména, případně iniciály. Tento úzus však autorka drží v celé práci a je legitimní.

Prezentace fenoménu bezdomovectví v první kapitole je dobrá, jen postrádám nějaké obecnější pojednání o předsudcích, které by „slušelo“ kapitole 1.1.3. V kapitole 1.2 jsou pak rovnou „nasazený“ výroky osob, s nimiž vedla autorka rozhovory. Jejich přepisy tvoří až kapitolu 5. Zde se mi tedy jeví jejich citování jako příliš brzké, ale je k věci a tudíž to tolik nevádí. Vlastně to jistým způsobem propojuje teoretickou část práce s praktickou (rozhovory). Kapitola 2, která se zaměřuje na sociální práci s bezdomovci se mi jeví kontextu celé práce jako příliš krátká, neboť zabírá jen 4 strany textu. Její strohost kontrastuje s mým dojmem, že by se naopak mělo jednat o kapitolu stěžejní.

Jako velice zajímavou sledávám kapitolu třetí, která se zabývá teorií práce s životním příběhem. Autorka zmiňuje několik alternativních teorií a perspektiv této práce. Jakou z nich však volí pro svou vlastní práci s životním příběhem bezdomovců? To nám autorka tají. Přijímá některý ze zmíněných přístupů nebo volí nějaký jiný? Vlastní? Rád bych, aby to studentka u obhajoby své práce vyjasnila. Metodologie výzkumného šetření se mi jeví jako dobře zvolená a přiměřená charakteru práce. K přepisům jednotlivých rozhovorů také není co dodat.

V kapitole šesté si autorka klade otázku, kdo je za bezdomovectví zodpovědný. Jsou to bezdomovci sami, nebo svůj díl odpovědnosti nese i někdo jiný? Pro definici a popis principu odpovědnosti používá autorka texty Hanse Jonase, Arno Anzenbachera a Roberta Spaemanna. Co však bylo kritériem pro výběr těchto autorů? To se v práci nedočteme. Mohla by autorka u obhajoby objasnit svoji volbu? Teorie jednotlivých autorů jsou zde navíc jen útržkovitě zmíněny a není zcela jasné, jak je autorka vztahuje ke svým „respondentům“. Resp. Mohla by autorka vysvětlit, jak souvisí např. příběh pana A. s teorií odpovědnosti podle Roberta Spaemanna? Nebo, proč by bylo lepší pro případ pana A. použít teorii R. Spaemanna a ne třeba H. Jonase? Aby bylo jasno, líbí se mi, že autorka vztahuje příběhy svých respondentů k teorii odpovědnosti, jen není zcela zřejmé, jakou ze zmíněných tří teorií přesně používá. Mé otázky jsou míněny spíše do diskuse, neboť způsob jakým autorka problematiku uchopila se mi jeví jako správný a zajímavý, bylo by ale dobré jej ještě lépe propracovat. Jsem si ale vědom toho, že pro daný typ práce platí jistá omezení.

Sedmá a osmá kapitola se pokouší nejprve o interpretaci výzkumného šetření a pak také o reflexi práce s životním příběhem. Navíc po těchto kapitolách následuje ještě závěr, který do značné míry opakuje již řečené skutečnosti. Nemohu se zbavit dojmu, že tyto kapitoly, které by mohly být velice zajímavé, jsou v kontextu celé práce trochu odbyté.

V celkovém hodnocení lze tedy říci: Rozsah předloženého textu splňuje dostatečně požadavky kladené na tento stupeň kvalifikační práce. Autorka se opírá o dostatečné množství odborné literatury. Její výzkumné šetření se jeví jako pečlivě provedené s jasně definovanou metodologií i stanovenými cíli. Míra gramatických chyb je únosná, jedná se především o čárky. Jen tu a tam nacházíme kostrbaté formulace a prohřešky proti stylistice (např. 1 věta kapitoly 1.1.3 na s. 9). K formální stránce práce nemám žádné vážné připomínky. Snad jen, že na krycím listu práce je chybně uveden název katedry a nejsou graficky jasně odděleny úrovně nadpisů. Stylisticky se také práci nedá příliš vytknout. Co se týká obsahu, je práce velmi dobrá, jen posledním dvěma kapitolám by, dle mého soudu, bylo potřeba věnovat více péče. Jako nedostatek vnímám také absenci teoretického uchopení problematiky stereotypů. Z uvedených důvodů mám za to, že diplomová práce paní bakalářky Elišky Kašparové **splňuje požadavky kladené na tento stupeň kvalifikační práce a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou v e l m i d o b ř e**. V případě, že studentka odpoví na mé otázky uvedené v posudku při obhajobě a vysvětlí, proč posledním dvěma kapitolám věnovala jen 4 a půl strany textu, přiklonil bych se jako oponent práce i k hodnocení lepšímu.

Mgr. František Štěch, Th.D.